

در نشست کمیته ارزی اتاق ایران با حضور رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس مطرح شد

13 پیشنهاد کمیته ارزی اتاق ایران برای ایفای تعهدات ارزی صادرکنندگان

اعضای کمیته ارزی اتاق ایران در نشستی با حضور با رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس به تشریح ابهامات موجود در آمار اعلام شده از سوی بانک مرکزی در خصوص بازگشت ارز حاصل از صادرات پرداختند. کمیته ارزی اتاق ایران همچنین پیشنهاد 13 گانه‌ای برای برون‌رفت از مشکلات کنونی مطرح کرد.

اعضای کمیته ارزی اتاق ایران در نشستی با حضور با رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس به تشریح ابهامات موجود در آمار اعلام شده از سوی بانک مرکزی در خصوص فهرست صادرکنندگانی که تعهد ارزی خود را ایفا نکرده اند، پرداختند. به گفته اعضای این کمیته، مجموع ارزی که به چرخه اقتصادی کشور باز نگشته، حدود 8.7 میلیارد دلار است که از این رقم تنها 2.5 میلیارد دلار متعلق به بخش خصوصی واقعی است.

در این نشست که با حضور محمدرضا انصاری، حسین سلاح ورزی، محمد امیرزاده، کیوان کاشفی از اعضای هیات رئیسه و مظفر علیخانی معاون استان ها و تشکل های اتاق ایران و محمدرضا پورابراهیمی رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس برگزار شد، پیشنهادهای 13 گانه کمیته ارزی اتاق ایران نیز مطرح شد.

محمدرضا انصاری نایب رئیس اتاق ایران در این نشست که شامگاه یکشنبه 22 تیرماه در اتاق ایران برگزار شد گفت: امروز می گویند 27.5 میلیارد دلار ارز صادراتی به کشور برگشته است؛ این مقوله ای است که باید درباره آن دقیق شد. همین حالا هم فکر می کنم دیر نشده است. سیاست باید سیاست تشویقی-حمایتی باشد تا فعالان اقتصادی به کمک دولت بیایند. حتما در نتیجه سیاست تشویقی صادرکننده ها به کمک دولت می آیند اما نه لزوماً قیمتی که تعیین شده تا از مسیر نیما عبور کنند.

او ادامه داد: وقتی سیستم نیما راه اندازی شد به این معنی است که ارز از این طریق وارد کشور شود، شاید یک عده هم سوءاستفاده کرده ه باشند؛ برای جبران این مسئله دغدغه بخش خصوصی با دولت مشترک است. ما هم معتقد هستیم که ارز حاصل از صادرات باید به چرخه اقتصادی بازگردد ولی شیوه نگاه و راه اقتصادی متفاوتی وجود دارد؛ ما معتقد هستیم از مسیر تشویق نه سخت گیری ارز به کشور استفاده شود.

انصاری ادامه داد: ما ناچار شده ایم بگوییم حالا که زمان اجرایی را آخر تیرماه انتخاب کرده اند، حداقل باید فرصت را تا آخر شهریورماه انتخاب کنند. ممکن است برخی از صادرکننده ها با این شیوه به مشکلاتی جدی برخورد کنند. دولت باید از صادرکننده واقعی حمایت کند، کسی که تولیدکننده است و محصول خود را صادر می کند، عاشق کار خودش است، باید به این اعتماد کرد.

روش و مدل صادراتی مشخص شود

محمدرضا پورابراهیمی در این نشست گفت: ما باید برای مسیر پیش رو در حوزه صادرات مشخص کنیم که روش و مدلی می خواهیم داشته باشیم. باید سیاست های تشویقی را مبنا قرار دهیم و در حوزه صادرات تکالیف تشکل محور داشته باشیم.

او پیشنهاد داد تا اتاق بازرگانی با تعیین مقادیر مشخص، متولی برگشت ارز حاصل از صادرات شود و اعلام کرد که کمیسیون اقتصادی مجلس آماد بررسی محورهای پیشنهادی اتاق ایران است. پورابراهیمی افزود: اما موضوع دیگر این است که به جهت فرصت بانک مرکزی تا پایان ماه فرصت نداریم اینکه تعهدات سال 1397 عملیاتی شود و برای سرریزان در سال 1398 هم تصمیم گیری شود.

او ادامه داد: گزارش دیروز بانک مرکزی با ذکر اسامی و تقسیم بندی آماده است؛ ممکن است بخش خصوصی بگوید ما سقف صادراتی را در نظر بگیریم و مدل های تسویه را به گروه ها مشخص کنیم. من در مقام شنونده هستم و اگر بخشی اجرا شود در شرایط کنونی می شود مشکلات را برطرف کرد. مثلاً می توانیم گروه کشاورزی را جدا کنیم، و مدل تسویه آن را با توجه به مشکلات خود مشخص کنیم و محصولات پتروشیمی و مدلان مشخص شود.

او تصریح کرد: اتاق ایران می تواند پیشنهادهای مشخصی مطرح کند و براساس آن بحث را جلو ببریم؛ من هم فضای کمیسیون اقتصادی مجلس و بخش خصوصی و اقتصاد کلان کشور را در نظر می گیرم تا در یک چانه زنی به تصمیم واحدی برسیم. خروجی هم این است که اتفاق مثبتی برای کشور رقم بخورد. پورابراهیمی همچنین خاطرنشان کرد که با بین کارت یکبار مصرف که الان امکان وصول ندارد باصادرکننده معتبر تفاوت قائل شویم.

تشریح مهم ترین دلایل مبهم بودن آمار منتشر شده از سوی بانک مرکزی

در ادامه این نشست، کیوان کاشفی به انتقاد از رویکرد موجود در زمینه بازگشت ارز حاصل از صادرات در سال 99 پرداخت و خاطرنشان کرد: از دو سال گذشته که دولت سیستم جدید برای برگشت ارز حاصل از صادرات را اعلام کرد، بخش خصوصی بارها اعلام کرده است که موافق پیوند کل تجارت با یک سامانه نیست؛ اما متأسفانه مجبور بودیم در بازی که مسئولین راه انداخته بودند، ما هم بازی کنیم.

کاشفی از بررسی اطلاعات مرتبط با عدم بازگشت 27 میلیارد دلار ارز صادراتی به چرخه اقتصادی کشور در اتاق ایران خبر داد و در حضور رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس، ایراداتی را در خصوص این فهرست بیان کرد.

به گفته عضو هیات رئیسه اتاق ایران، نکته اول این است که این لیست فاقد تفکیک اطلاعات ارز حاصل از صادرات در سال های 97 و 98 بوده و اطلاعات تفکیکی مشخص نیست. از طرفی به رغم نامه نگاری های روسای اتاق ایران و تهران، اما بانک مرکزی اطلاعات تکمیلی و جزئی را در اختیار ما نگذاشته است.

کاشفی افزود: از طرفی بخشی از این 27 میلیارد دلار مربوط به تعدیل پایه ارزش های سال 97 است که در پاییز همان سال با نرخ 20 درصد، مورد موافقت بانک مرکزی و بخش خصوصی قرار گرفت، اما این تعدیل از ابتدای سال 97 لحاظ شد.

به گفته کاشفی، 1 میلیارد و 200 میلیون دلار از 27 میلیارد دلاری که اعلام شده مربوط به عدم بازگشت ارز حاصل از صادرات است، ورود موقت را در برمی گیرد که به اشتباه مسئولان را آن را به عنوان بدهی صادراتی لحاظ می کنند.

«اختلاف حساب» از دیگر نکاتی است که عضو هیات رئیسه اتاق ایران به آن اشاره کرد و گفت: بخش قابل توجه دیگر مبلغ اعلامی بانک مرکزی مربوط به اختلاف حساب در اسناد ارائه شده صادرکنندگان و بانک ها و صرافی های عامل آن ها با سامانه جامع است که صادرکنندگان مجبور هستند به صورت حضوری به بانک مرکزی مراجعه کنند و واحدی هم برای پاسخگویی و رفع این ایراد وجود ندارد.

او با اشاره به بخشنامه سازمان توسعه تجارت مبنی بر معافیت صادرکنندگانی که زیر 1 میلیون یورو صادرات دارند، افراد: بسیاری از صادرکنندگان که شامل این بخشنامه می شوند، برای خود تعهدی قائل نبودند اما با بخشنامه امسال بانک مرکزی، بعد دو سال بدهکار ارزی شناخته می شوند.

کاشفی همچنین تصریح کرد: در طول سال 97 و 98، صادرکنندگان به دلیل نبود ساختار منسجم بانک مرکزی به غلط راهنمایی های اشتباهی دریافت می کردند که همین موضوع باعث سردرگمی

صادرکنندگان شده است.

عضو هیات رئیسه اتاق ایران همچنین بابیان اینکه فاصله چهار ماه در نظر گرفته شده برای بازگشت ارز حاصل از صادرات با توجه به محدودیت های ناشی از شیوع ویروس کرونا به هیچ عنوان ممکن نیست، گفت: همین مهلت در نظر گرفته شده منجر به شکل گیری سیل تقاضا در بازار ارز شده است که نتیجه آن را هم در هجوم به صرافی ها شاهدیم که به افزایش نرخ ارز دامن زده است. حذف 20 درصد ارزش پایه صادراتی برای سال 98، از دیگر انتقادهایی بود که از سوی عضو هیات رئیسه اتاق ایران موردانتقاد قرار گرفت و در همین زمینه گفت: صادرکنندگان در سال 98 بر پایه همین نرخ برنامه ریزی و صادرات داشته اند اما امسال به یک باره اعلام شده که این درصد حذف شده است؛ صادرکنندگان چطور می توانند با این تصمیم های یک شبه برنامه ریزی داشته باشند؟ یا برای نمونه دیگر، بانک مرکزی اجازه انتقال پروانه صادراتی را به واردکنندگان حقیقی نمی دهد؛ ضمن اینکه از زمستان سال گذشته کلیه واردات در برابر صادرات را به اتهام خالی فروشی، متوقف شده است.

کاشفی در ادامه خاطرنشان کرد: متأسفانه بانک مرکزی به هیچ عنوان هزینه حمل و نقل را قبول ندارد؛ درحالی که صادرکنندگان برای نقل و انتقال ارز باید مسیرهای طولانی را متحمل شوند اما محلی برای جبران این هزینه در بانک مرکزی تعریف نشده است.

عضو هیات رئیسه اتاق ایران همچنین گفت: در حال حاضر کارت بازرگانی بسیاری از صادرکنندگان تعلیق شده است، بنابراین اگر صادرکننده ای هم بخواهد تعهد ارزی خود را ایفا کند اما در عمل مقدور نیست.

عضو هیات رئیسه اتاق ایران همچنین مطرح کرد: سازمان های مالیاتی استان ها ضمن عدم عودت 9 درصد مالیات ارزش افزوده اسامی اعلام شده توسط بانک مرکزی نرخ صفر مالیاتی را هم برای صادرات منظور می کنند و همچنین بعضی از حوزه ها به دلیل افزایش نرخ ارز، تقاضای تسعیر نرخ ارز را صادرکنندگان دارند.

کاشفی در جمع بندی گفت: با توجه به موارد گفته شده می توان گفت که کل ارزی که به چرخه اقتصادی کشور برگشته است، رقمی حدود 8.7 میلیارد دلار است که از این رقم 2.5 میلیارد دلار متعلق به بخش خصوصی واقعی است که در صورت در دست بودن لیست تکمیلی می توان نسبت به محاسبه دقیق آن اقدام کرد.

پیشنهادهای 13 گانه کمیته ارزی اتاق ایران

13 پیشنهاد کمیته ارزی اتاق ایران از سوی کیوان کاشفی به شرح زیر مطرح شد:

1-تمدید زمان اعلام شده برای ایفای تعهدات ارزی حداقل به مدت سه ماه تا پایان مهرماه 1399

2- تمدید زمان اعلام شده برای ایفای تعهدات ارزی صادرکنندگان محصولات کشاورزی و خدمات فنی و مهندسی با توجه به معافیت از مالیات بر ارزش افزوده حداقل تا پایان آذرماه 1399 برای سال های 97 و 98

3- اجازه تسویه حساب و برگشت ارز سال 97 به صادرکنگانی که به حدنصاب تعیین شده نرسیده اند داده شود و مراتب به سازمان امور مالیاتی برای استرداد معافیت های مالیاتی و نیز استرداد مالیات بر ارزش افزوده اعلام شود

4- منظور کردن 20 درصد تعدیل پایه ارزش گمرک با توجه به عدم اعلام قبلی و فاصله موجود کنونی بین قیمت های واقعی و اعلامی گمرک برای سال 1398

5- تغییر رویه بانک مرکزی و تأیید سریع انتقال پروانه های صادراتی برای خود و غیر توسط اشخاص حقیقی و حقوقی

6- فعال کردن کمیته ارزی اتاق متشکل از نمایندگان اتاق ایران، بانک مرکزی، وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت جهاد کشاورزی، گمرک ایران، سازمان امور مالیاتی و نافذ بودن مصوبات آن برای رسیدگی به پرونده های صادرکنندگان برای رفع اختلاف و تسریع در امر بازگشت ارز (مانند ستادهای تسهیل)

7- سطح بندی کارت های بازرگانی برای صادرات از ابتدای مردادماه سال 99 و ابلاغ به اتاق ها، سازمان های صمت و گمرکات کشور

8- معرفی صرافی های مورد وثوق بانک مرکزی به اتاق برای اعلام به صادرکنندگان باهدف تسریع در بازگشت ارز و امکان نظارت بهتر بر عملکرد صرافی ها؛ 9-تعیین تکلیف واردات موقت و ابلاغ آیین نامه آن در اسرع وقت با دریافت نظرات کمیته ارزی اتاق ایران

10- رفع تعلیق کلیه کارت های تعلیقی تنها برای واردات و ایفای تعهدات در مهلت تعیین شده تا پایان مهر 99

11- برقراری مشوق هایی برای تسریع و تسهیل بازگشت ارزهای صادراتی به چرخه اقتصادی کشور در مهلت مقرر، برای مثال خرید ارزهای صادراتی به نرخ های ترجیحی

12- موافقت بانک مرکزی با بازگشت ارزهای صادراتی به چرخه اقتصادی از طریق یک یا ترکیبی از روش های اعلامی بانک مرکزی به انتخاب صادرکنندگان (واردات در مقابل صادرات، فروش ارز به بانک ها و صرافی های مجاز، سپرده گذاری ارزی نزد بانک ها و غیره)

13- تأمین ارز موردنیاز برای واردات کالاهای اسامی و غیره به میزان 10 میلیارد دلار از محل صادرات غیرنفتی ازجمله پیشنهادهای پارلمان بخش خصوصی در مورد چگونگی ایفای تعهدات ارزی صادرکنندگان است